

Management på gård inför slaktleverans

Titti Strömne, Glada Fåret

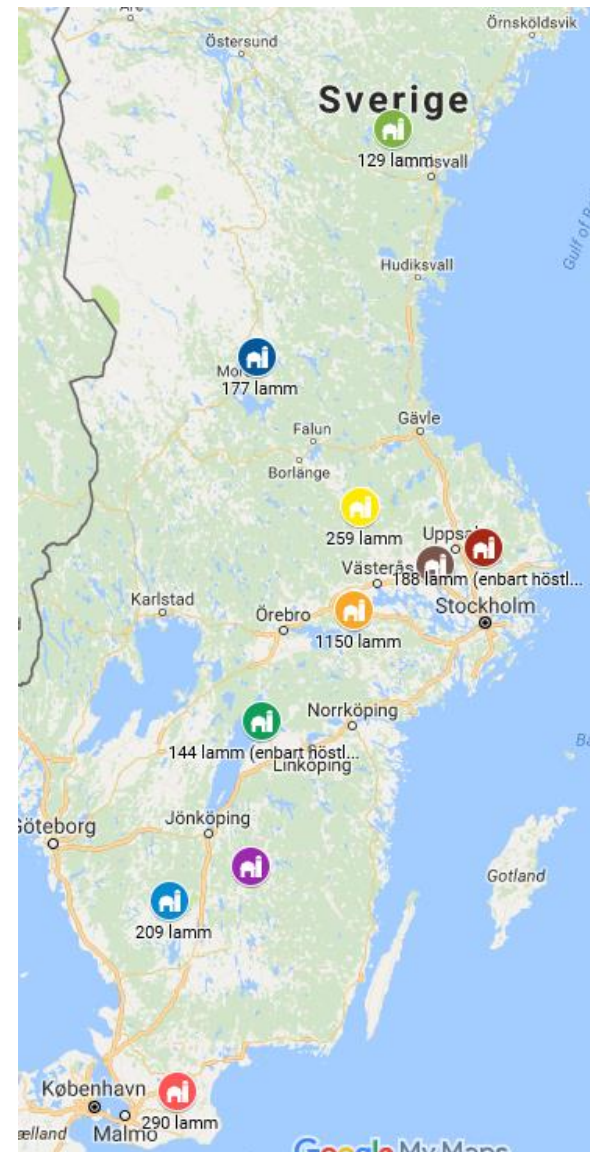
2018-03-13

Uppdrag

Vilka rutiner används i nuläget på gårdarna (inför slakt)?

- Urval – tips av er
- Gärna både höst- och vårlammsmodell på samma gård
- Antal höstlamm mellan ca 130-1150 st (2017)

Introduktion

- Flera svarar att **mörhet och/eller smak** är viktiga kännetecken för ett lammkött med hög kvalitet. Men också **köttkonformation** och **fettansättning**.
- Merparten av lammproducenterna tror att stress av lammen inför slakt påverkar köttkvaliteten mest
- 7 av 10 får någon slags feedback på köttkvaliteten men då via försäljning direkt till konsument

Produktion allmänt

- **Köttet** står för störst omsättning hos flertalet (7 av 10), men andra viktiga inkomstkällor är **naturvård** (miljöersättningar) och **päls**
- Djurmaterialet består mest av köttraskorsningar. Två av gårdarna med enbart höstlammsmodellen har renrasiga Gotlandsfår och/eller Leicesterfår.
- Merparten får en viss andel vinterlamm som inte hinner bli slaktklara under betessäsongen utan stallas in igen
- Slaktperioden för vinterlammen varierar från dec-jan (4 st), feb (2 st), till påsk (1 st)

Uppfödning av höstlamm

Bete

- Merparten föder upp höstlamm på delvis naturbeten. 3 av 10 gårdar har enbart vallbeten.
- Alla har en genomtänkt parasitkontroll, men nästan alla har haft parasitangrepp som minskat tillväxten på lammen någon gång

Avvänjning

- Som kortast avvänjs lammen 1 vecka före slakt (1 gård), annars vanligast >2-6 veckor före slakt

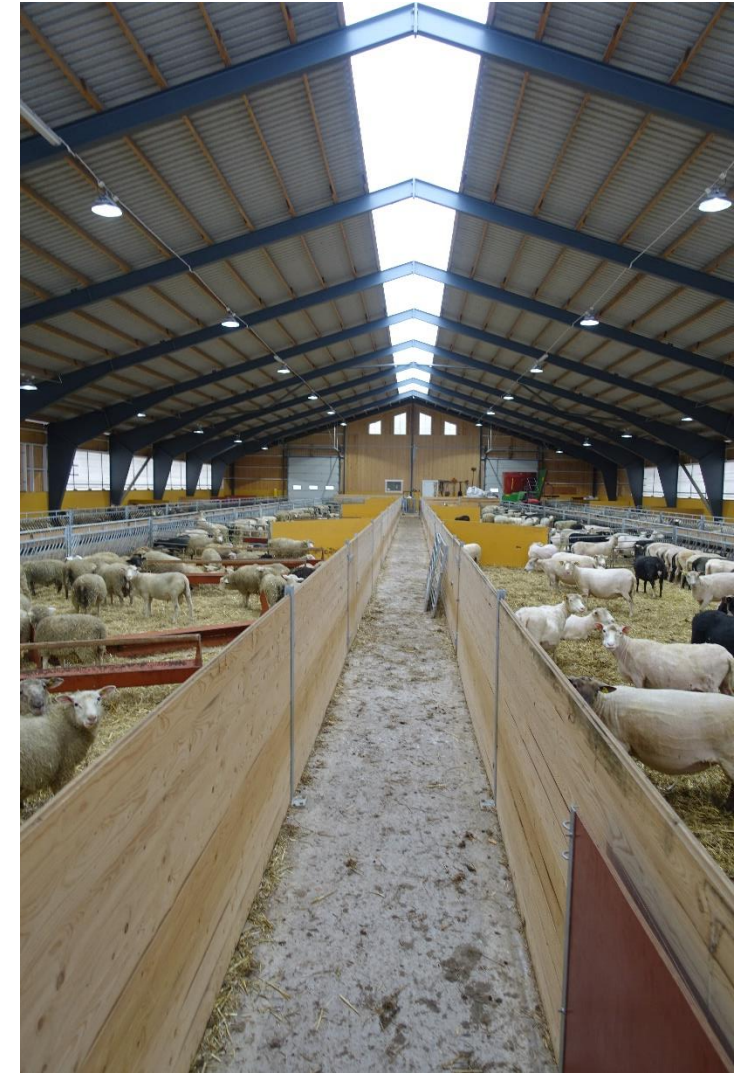
Slaktmognads- bedömning

- Alla slaktmognadsbedömer lammen före slakt vad gäller vägningen, men inte alla känner på fettansättning och/eller bedömer kroppskonformationen (6 av 10)

Slaktresultat

- Antal slaktade lamm 130-1150 st (2017)
- Slaktålder är svårt att få fram, slaktdata kan hämtas från slakteriet via Internet

Hantering före slakt

Utfodring sista levnadsmånaden:

Lamm som blir slaktklara under betessäsongen får oftast ingen extra tillskottsutfodring. Installade höstlamm går till slakt från en stallfoderstat som ofta består av ensilage och kraftfoder.

Tillväxt sista levnadsmånaden:

Uppskattningsvis mellan 200-250 gram/dag (varierar mellan ca 110-370 gram/dag)

Klippning:

Alla utom en klipper höstlamm som inte är slaktklara på hösten. Dock inte närmre än 1 månad före slakt. Vanligast >2 månader före slakt.

Forts. Hantering före slakt

Utsortering och installning före slakt:

Alla lammen sorteras vanligtvis ut dagen före slakt och stallas in (om de går till slakt från bete) eller är redan installade.

Blandas lamm från olika grupper?:

6 av 10 blandar lamm från olika grupper i samma slaktleverans.

Könssorteras lammen?:

Alla håller könssorterade grupper. I vissa fall slås grupperna ihop på bilen.

Foder & vatten:

Alla lamm får foder och vatten efter utsortering i väntan på slakttransport.

Forts. Hantering före slakt

Vallhund?:

4 av 10 använder vallhund, antingen vid utsortering eller lastning eller båda momenten.

Vuxet djur med i slaktlammsgruppen?:

6 av 10 har ibland eller alltid minst ett äldre djur med.

Hur stressade upplever du lammen precis innan transport till slakteriet där 1 är mkt lugna och 5 väldigt stressade?:

9 av 10 svarade 1 eller 2 på denna fråga.

Hur långt till slakteriet? (mil & tid):

Svårt att ange tid eftersom de ofta inte åker direkt.

